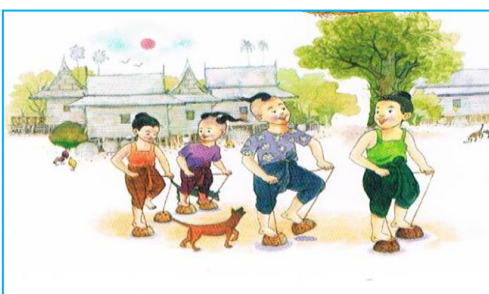

บัตรภาพ

การเล่นต่างๆ

บัตรคำ

การเล่นต่างๆ

ม้าก้านกล้วย

ขี่ม้าส่งเมือง

หมากเก็บ

ซ่อนแอบ

กาฬไก่

งูกินหาง

รื้อข้าวสาร

เดินกะลา

ขาโถกเถก

เล่นตีวงล้อ

ใบงานที่ ๐๒
แต่งประโยค

คำชี้แจง นำคำที่กำหนดให้มาแต่งประโยค

๑. เล่นตีวงล้อ

ตอบ

๒. เดินกะลา

ตอบ

๓. ม้าก้านกล้วย

ตอบ

๔. รีรีข้าวสาร

ตอบ

๕. ไม้โถกเถก

ตอบ

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ เรื่อง มอญซ่อนผ้า

ท 12/ผ.1

จำนวนผู้เล่น ไม่จำกัดจำนวนผู้เล่น

วิธีเล่น

1. มีผ้า 1 ผืน เป็นอุปกรณ์การเล่น จับไม้สั้นไม้ยาว เลือกคนที่เป็นมอญคนอื่น ๆ นั่งล้อมวง คนที่เป็นมอญถือผ้าไว้ในมือเดินวนอยู่นอกวง
2. คนที่นั่งล้อมวงอยู่จะร้องเพลง ระหว่างนั้นคนที่เป็นมอญจะทิ้งผ้าไว้หลังใครก็ได้แต่ต้องอำพรางแก้มแสดงว่ายังถือผ้าอยู่
3. เมื่อคนที่เป็นมอญเดินกลับมา ถ้าผ้ายังอยู่ที่เดิมก็หยิบผ้าไล่ตีผู้ที่มอญทิ้งผ้าไว้ ผู้เล่นนั้นต้องวิ่งหนีไป รอบ ๆ วง แล้วจึงนั่งได้ ผู้เป็นมอญจะเดินวนต่อไป หาทางวางผ้าให้ผู้อื่นใหม่
4. ถ้าใครรู้สึกตัวคลำพบผ้าจะวิ่งไล่ตีมอญไปรอบวง 1 รอบ มอญต้องรีบวิ่งหนีมานั่งแทนที่ คนไล่ก็ต้องเป็นมอญแทน

บทร้องประกอบ

“มอญซ่อนผ้า ตุ๊กตาอยู่ข้างหลัง ไว้นอนไว้นี้ ฉันจะตีกันเธอ”

โครงการสื่อ 60 พรรษา
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

ใบงานที่ ๐3

แบบประเมินการเล่น มอญซ่อนผ้า

คำชี้แจง แบ่งกลุ่มเล่นมอญซ่อนผ้าและบันทึกข้อมูล

1. นักเรียนที่เล่นเป็นคนซ่อนผ้า ได้แก่
2. นักเรียนที่นั่งเป็นวงกลม ได้แก่
3. นักเรียนร้องเพลง มอญซ่อนผ้า ได้หรือไม่ ได้ ไม่ได้
เพราะ
4. ความรู้สึกที่มีต่อการเล่นมอญซ่อนผ้า
 สนุกสนาน น่าเบื่อ
 ชอบ ไม่ชอบ อื่น ๆ.....
5. ประโยชน์ที่ได้จากการเล่น คือ.....
.....
.....

ชื่อกลุ่ม

- ชื่อสมาชิกในกลุ่ม
1.
 2.
 3.
 4.

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ปริศนาคำทายภาษาถิ่น

ภาคกลาง

1. อะไรเอ่ย สูงเทียมฟ้า ต่ำกว่าหญ้านิดเดียว
2. อะไรเอ่ย เหวบางบาง ขึ้นต้นยางสูงลิบ

ภาคเหนือ

3. อะหยั่งเอ้าะ กั้นซี่ฟ้า หน้าละแหล่ดดิน
4. อะหยั่งเอ้าะ ซีมอดค่าง ซี้ล้าंगลอด

ภาคอีสาน

5. แม่นหยั่งเอ่ย ตัดกบ่ตาย ตัดปลายบ่เหี่ยว
6. แม่นหยั่งเอ่ย ห้อยอยู่หลัก บ่ตักกะเต็ม

ภาคใต้

7. อะไรรหา แปรตีนเดินมา หลังคามุงสังสี
8. อะไรรหา ต้นเท่าหม้อ เป็นโลกช่อเดียว

ใบความรู้ เรื่อง โพงพาง

ท 12/ผ.2

จำนวนผู้เล่น ไม่จำกัดจำนวนผู้เล่น

วิธีเล่น

1. เริ่มต้นเลือกคนที่เป็นปลา โดยการจับไม้สั้นไม้ยาว เอาผ้าผูกตา คนที่เป็นปลาแล้วหมุน 3 รอบ ผู้เล่นคนอื่นๆ ล้อมวงจับมือกันเดินเป็นวงกลมพร้อมร้องเพลงประกอบ

2. เมื่อจบเพลงนั่งลง ถามว่า "ปลาเป็นหรือปลาตาย" ถ้าตอบว่า "ปลาเป็น" คนที่อยู่รอบวงจะขยับเขยื้อนหนีได้ ถ้าบอก "ปลาตาย" จะต้องนั่งอยู่เฉยๆ

3. ผู้ที่เป็นปลา ซึ่งถูกปิดตาจะต้องทายว่า ผู้ที่ถูกจับได้เป็นใคร ชื่ออะไร ถ้าทายถูกผู้ที่ถูกจับ ก็ต้องมาเป็นปลาและปิดตาแทน ถ้าทายผิด ผู้ที่เป็นปลาจะต้องเป็นปลาต่อไป

บทร้องประกอบ

“ โพงพางเอ๋ย ปลาเข้าลอด
ปลาตาบอด เข้าลอดโพงพาง
โพงพางเอ๋ย นกกระยางเข้าลอด
เสื่อปลาตาบอด เข้าลอดโพงพาง
กินปลาเป็นหรือกินปลาตาย ”

โครงการสื่อ 60 พรรษา
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ใบงานที่ ๐4

แบบประเมินการเล่น โฟงพาง

คำชี้แจง แบ่งกลุ่มเล่นโฟงพางและบันทึกข้อมูล

1. นักเรียนที่เล่นเป็นปลา ได้แก่
2. นักเรียนที่ล้อมวงจับมือกันเดินเป็นวงกลม ได้แก่
-
-
-
-
3. นักเรียนร้องเพลง โฟงพาง ได้หรือไม่ ได้ ไม่ได้
4. การเล่นมอญซ้อนผ้ากับโฟงพาง
 - 1.1 สิ่งเหมือนกัน ได้แก่
 -
 -
 - 1.2 สิ่งต่างกัน ได้แก่
 -
 -

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ เรื่อง ไม้โลกแตก

ท 12/ผ.2

ความเป็นมา

ขาโลกแตกเป็นกีฬาพื้นบ้านของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นิยมเล่นมากในจังหวัดสกลนคร ศรีสะเกษ บุรีรัมย์ และนครราชสีมา บางท้องถิ่นเรียกว่าเดินโลกแตก คำว่า โลกแตก หมายถึง ไม้ที่ต่อขาสำหรับเดินกีฬาขาโลกแตกสันนิษฐานว่ามีการเล่นมานานแล้ว แต่ไม่สามารถหาหลักฐานมาอ้างอิงได้ แต่อย่างน้อยพบว่ามีการเล่นกันมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 6 ในสมัยนั้นเรียกว่าเดินต่อเท้าสูงจากพื้น กีฬาขาโลกแตกเป็นการเลียนแบบการแก้ไขในชีวิตประจำวันของคนภาคอีสานสมัยก่อน ซึ่งนิยมเลี้ยงสัตว์ เช่น วัว ควาย เป็ด ไก่ ไ่ว้ไต้ถุนบ้าน จึงมีขี้ควาย ขี้เป็ด ปะปนอยู่บนดิน จึงใช้ขาไม้ต่อให้สูงขึ้น เพื่อใช้เดินผ่าน

โอกาสที่เล่น

เล่นได้ทุกโอกาสในเวลาว่าง ส่วนมากจะเล่นกันในงานประจำปี หรืองานประเพณีต่างๆ และนิยมเล่นตอนกลางคืนในช่วงฤดูหนาว

ผู้เล่น

เล่นได้ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ นิยมเล่นกันในหมู่ผู้ชายไม่จำกัดจำนวนผู้เล่น

อุปกรณ์การเล่น

ไม้ยาวมีกิ่ง หรือชิ้นสำหรับเหยียบได้ ยื่นออกมาจากไม้

สถานที่เล่น

บริเวณลานกว้างทั่วไป ส่วนมากเล่นกันตามลานวัด ลานบ้าน หรือสนามของโรงเรียน โดยกำหนดให้มีเส้นเริ่มต้นและเส้นชัย ห่างกันประมาณ สามสิบเมตร

ใบความรู้ เรื่อง ไม้โลกแตก

ความเป็นมา

ชาโลกแตกเป็นกีฬาพื้นบ้านของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นิยมเล่นมากในจังหวัดสกลนคร ศรีสะเกษ บุรีรัมย์ และนครราชสีมา บางท้องถิ่นเรียกว่าเดินโลกแตก คำว่า โลกแตก หมายถึง ไม้ที่ต่อขาสำหรับเดินกีฬาชาโลกแตก สันนิษฐานว่ามีการเล่นมานานแล้ว แต่ไม่สามารถหาหลักฐานมาอ้างอิงได้ แต่อย่างน้อยพบว่า มีการเล่นกันมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๖ ในสมัยนั้นเรียกว่าเดินต่อเท้าสูงจากพื้น กีฬาชาโลกแตกเป็นการเลียนแบบการแก้มือไขในชีวิตประจำวันของคนภาคอีสานสมัยก่อน ซึ่งนิยมเลี้ยงสัตว์ เช่น วัว ควาย เป็ด ไก่ ไม้ไผ่ต้นบ้าน จึงมีซี่ควาย ซี่เป็ด ปะปนอยู่บนดิน จึงใช้ขาไม้ต่อให้สูงขึ้น เพื่อใช้เดินผ่าน

โอกาสที่เล่น

เล่นได้ทุกโอกาสในเวลาว่าง ส่วนมากจะเล่นกันในงานประจำปี หรืองานประเพณีต่างๆ และนิยมเล่นตอนกลางคืนในช่วงฤดูหนาว

ผู้เล่น

เล่นได้ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ นิยมเล่นกันในหมู่ผู้ชายไม่จำกัดจำนวนผู้เล่น

อุปกรณ์การเล่น

ไม้ยาวมีกิ่ง หรือชิ้นสำหรับเหยียบได้ ยื่นออกมาจากไม้

สถานที่เล่น

บริเวณลานกว้างทั่วไป ส่วนมากเล่นกันตามลานวัด ลานบ้าน หรือสนามของโรงเรียน โดยกำหนดให้มีเส้นเริ่มต้นและเส้นชัย ห่างกันประมาณสามสิบเมตร

ใบงานที่ ๐๕
เรียงลำดับเหตุการณ์

คำชี้แจง เรียงลำดับเหตุการณ์โดยเขียนหมายเลขลงใน แล้วนำประโยคไปเขียนให้เป็นเรื่องราวต่อเนื่องกัน

- พี่มโหแต่ก็ให้อภัยผมและชวนให้ผมหัดเดินบนไม้โยกเยก
- ผมวิ่งเข้าไปจับไม้ที่พี่เล่นเพราะอยากเล่นด้วย
- พี่ของผมหล่นจากไม้โยกเยก
- พี่กำลังเล่นเดินไม้โยกเยกอย่างตั้งใจ
- ผมสัญญาว่าต่อไปจะระวังตัวให้มากขึ้น
- ผมตกใจรีบขอโทษพี่

เรียบเรียงเรื่องราวได้ดังนี้

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เกมหาคำจากตาราง

คำชี้แจง หาคำจากตารางแล้วเขียนลงในกลุ่มให้ครบถ้วน

ถ	น	น	เ	ชี	ย	น
วิ	ส	ห	แ	ม่	ไ	กั
ง	ช	ฉั	ซ	แ	กั	ว
เ	ดิ	น	บ	ว	บ	ล
ม	ห้	ย	วั	ด	ฬ	ผ
อ	ว	ห	ถ	า	ง	ม
ง	เ	ธ	อ	ใ	ค	ร
ก	ร	ะ	โ	ด	ด	เ
ซั	า	เ	ลิ	บ	ฮ	ข
ส	ะ	มี	อ	ศ	ร	า

คำนาม	คำกริยา	คำสรรพนาม
---	---	---

ใบความรู้

ภาษาไทยถิ่น – ภาษาไทยมาตรฐาน

ภาษาไทยถิ่น

ในประเทศไทย คนแต่ละภาคหรือแต่ละท้องถิ่น จะมีภาษาที่ใช้ในการสื่อสารเป็นการเฉพาะ เรียกว่า ภาษาไทยถิ่น หรือภาษาท้องถิ่น หรือภาษาถิ่น ซึ่งแบ่งกว้าง ๆ เป็น 4 ถิ่น คือ ภาษาไทยถิ่นเหนือ ภาษาไทยถิ่นอีสาน ภาษาไทยถิ่นกลาง และภาษาไทยถิ่นใต้ นิยมเรียกสั้น ๆ ว่า ภาษาเหนือ ภาษาอีสาน ภาษากลาง และภาษาใต้

ภาษาไทยถิ่นใช้ในการพูดมากกว่าการเขียน แต่ละภาษาอาจแตกต่างกัน ด้านเสียง คำ และการใช้คำ อย่างไรก็ตาม คนไทยโดยทั่วไปฟังผู้ใดพูดภาษาไทยถิ่นแล้ว ย่อมทราบว่าผู้นั้นพูดภาษาไทยถิ่นใด

ภาษาไทยถิ่นของแต่ละภาคยังแยกย่อยลงไปอีก เช่น ภาษาไทยถิ่นใต้ ยังมีภาษาที่ย่อยแตกต่างกันไปบ้าง เช่น ภาษาสงขลา ภาษานคร (นครศรีธรรมราช) ภาษาตากใบ (อำเภอในจังหวัดนราธิวาส) ภาษาสุราษฎร์ (สุราษฎร์ธานี)

ผู้กำเนิดในท้องถิ่นใด ผู้ที่สามารถใช้ภาษาไทยถิ่นใดได้ ควรภูมิใจในภาษาไทยถิ่นของตน ร่วมกันใช้สื่อสารในท้องถิ่น และในโอกาสอันควร รวมทั้งร่วมรักษาไว้เป็นสมบัติของชาติต่อไป เนื่องจากภาษาไทยถิ่น สามารถสะท้อนเรื่องราว ประสบการณ์ และวัฒนธรรมแขนงต่างๆ ของท้องถิ่น แสดงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของผู้คน สังคม ในแต่ละท้องถิ่น แต่ละภาค ได้เป็นอย่างดี

ท 12/ผ.3

ภาษาไทยมาตรฐาน

ภาษาไทยมาตรฐานถือเป็นภาษาไทยถิ่นหนึ่งของประเทศไทย เนื่องจากมีภาษาไทยถิ่นต่างๆ กันตามภูมิภาค จึงจำเป็นต้องมีหรือกำหนดให้ภาษาไทยถิ่นใดถิ่นหนึ่งเป็นภาษากลาง เพื่อใช้ติดต่อสื่อสารร่วมกันทั่วประเทศ

ภาษากลาง ภาษาไทยกลาง หรือภาษาไทยมาตรฐาน ปัจจุบันถือเอาภาษาไทยกลางสำเนียงกรุงเทพฯ เป็นมาตรฐาน ใช้สื่อสารอย่างเป็นทางการทั้งในวงราชการ สถานศึกษา สื่อมวลชนโดยทั่วไป และสถาบันต่างๆ ในสังคมไทย

โครงการสื่อ 60 พรรษา
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ใบความรู้
ภาษาถิ่น 4 ภาค

ท 12/ผ.3

ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาคอีสาน	ภาคใต้	ความหมาย
ฉัน	เฮา / ข้าเจ้า	ข่อย	ฉาน	ฉัน
คิดถึง	กึดฮอด	คึดฮอด	ข้องใจ	คิดถึง
เธอ	คิง	เจ้า	เธอ	เธอ
มาก	จ้ำด้นัก	หลาย	หมาก	มาก
รัก	ฮัก	ฮัก	หรั้ก	รัก
เพื่อน	เปื้อน	บักเสี้ยว	เพื่อน	เพื่อน
เดิน	เตี้ยว	ย่าง	เดิน	เดิน
ตลาด	กาด	ลาด	หลาด	ตลาด
ดู	ฝ่อ	เบ็ง	แล	ดู
สนุกมาก	ม่วนขนาด	ม่วนหลาย	หนุกจั้ง	สนุกมาก
โกหก	ซี้จู้	ซี้ตัว	ซี้ฮก	โกหก
กลับ	ปี้ก	ก๊ับ	ก๊ับ	กลับ
เชิญ	เจิน	เซิน	เชิญ	เชิญ
เด็ก	ละอ่อน	เติ้กน้อย	เติ้ก	เด็ก
พูด	อู้	เว้า	ແຫລງ	พูด
มะละกอ	บะก้วยเต้ด	บักหุ่ง	ลอกอ	มะละกอ
ข้าง	จ้าง	ซ่าง	ฉ่าง	ข้าง
สับประรด	บะขะนัด	บักนัด	หย่านัด	สับประรด
อร่อย	ล้ำ	แซ่บ	หรอย	อร่อย
ทำงาน	เยี่ยงงาน	เฮ็ดเวียต	ทำงาน	ทำงาน

ใบงานที่ ๐๖
ลากเส้นโยงคำ

คำชี้แจง ลากเส้นโยงคำภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

 เรา	★	★	อยู่	
 ข้าว	★	★	เบิ่ง	
 มาก	★	★	บักหุ่ง	
 สนุก	★	★	คิดฮอด	
 พุด	★	★	เฮา	
 รongเท้า	★	★	เช่า	
 ดู	★	★	ล่ำ	
 คิดถึง	★	★	เก็บ	
 มะละกอ	★	★	ม่วน	
 อร่อย	★	★	หลาย	

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้

ภาษาไทยถิ่น – ภาษาไทยมาตรฐาน

ภาษาไทยถิ่น

ในประเทศไทย คนแต่ละภาคหรือแต่ละท้องถิ่น จะมีภาษาที่ใช้ในการสื่อสารเป็นการเฉพาะ เรียกว่า ภาษาไทยถิ่น หรือภาษาท้องถิ่น หรือภาษาถิ่น ซึ่งแบ่งกว้าง ๆ เป็น 4 ถิ่น คือ ภาษาไทยถิ่นเหนือ ภาษาไทยถิ่นอีสาน ภาษาไทยถิ่นกลาง และภาษาไทยถิ่นใต้ นิยมเรียกสั้น ๆ ว่า ภาษาเหนือ ภาษาอีสาน ภาษากลาง และภาษาใต้

ภาษาไทยถิ่นใช้ในการพูดมากกว่าการเขียน แต่ละภาษาอาจแตกต่างกันด้านเสียง คำ และการใช้คำ อย่างไรก็ตาม คนไทยโดยทั่วไปฟังผู้ใดพูดภาษาไทยถิ่นแล้ว ย่อมทราบว่าผู้นั้นพูดภาษาไทยถิ่นใด

ภาษาไทยถิ่นของแต่ละภาคยังแยกย่อยลงไปอีก เช่น ภาษาไทยถิ่นใต้ ยังมีภาษาที่ย่อยแตกต่างกันไปบ้าง เช่น ภาษาสงขลา ภาษานคร (นครศรีธรรมราช) ภาษาตากใบ (อำเภอในจังหวัดนราธิวาส) ภาษาสุราษฎร์ (สุราษฎร์ธานี)

ผู้กำเนิดในท้องถิ่นใด ผู้ที่สามารถใช้ภาษาไทยถิ่นใดได้ ควรภูมิใจในภาษาไทยถิ่นของตน ร่วมกันใช้สื่อสารในท้องถิ่น และในโอกาสอันควร รวมทั้งร่วมรักษาไว้เป็นสมบัติของชาติต่อไป เนื่องจากภาษาไทยถิ่น สามารถสะท้อนเรื่องราว ประสบการณ์ และวัฒนธรรมแขนงต่างๆ ของท้องถิ่น แสดงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของผู้คน สังคม ในแต่ละท้องถิ่น แต่ละภาค ได้เป็นอย่างดี

★ ★	ท 12/ผ.3
-----	----------

ภาษาไทยมาตรฐาน

ภาษาไทยมาตรฐานถือเป็นภาษาไทยถิ่นหนึ่งของประเทศไทย เนื่องจากมีภาษาไทยถิ่นต่างๆ กันตามภูมิภาค จึงจำเป็นต้องมีหรือกำหนดให้ภาษาไทยถิ่นใดถิ่นหนึ่งเป็นภาษากลาง เพื่อใช้ติดต่อสื่อสารร่วมกันทั่วประเทศ

ภาษากลาง ภาษาไทยกลาง หรือภาษาไทยมาตรฐาน ปัจจุบันถือเอาภาษาไทยกลางสำเนียงกรุงเทพฯ เป็นมาตรฐาน ใช้สื่อสารอย่างเป็นทางการ ทั้งในวงราชการ สถานศึกษา สื่อมวลชนโดยทั่วไป และสถาบันต่างๆ ในสังคมไทย

โครงการสื่อ 60 พรรษา
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ใบความรู้
ภาษาถิ่น ๔ ภาค

ท 12/ผ.3

ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาคอีสาน	ภาคใต้	ความหมาย
ฉัน	เฮา / ข้าเจ้า	ข่อย	ฉาน	ฉัน
คิดถึง	กึดฮอด	คึดฮอด	ข้องใจ	คิดถึง
เธอ	คิง	เจ้า	เธอ	เธอ
มาก	จ้ำดนัก	หลาย	หมาก	มาก
รัก	ฮัก	ฮัก	หรั้ก	รัก
เพื่อน	เปื้อน	บักเสี้ยว	เพื่อน	เพื่อน
เดิน	เตี้ยว	ย่าง	เดิน	เดิน
ตลาด	กาด	ลาด	หลาด	ตลาด
ดู	ฝ่อ	เบ็ง	แล	ดู
สนุกมาก	ม่วนขนาด	ม่วนหลาย	หนุกจั้ง	สนุกมาก
โกหก	ซี้จู้	ซี้ตัว	ซี้ฮก	โกหก
กลับ	ปิ๊ก	ก๊ีบ	กั๊บ	กลับ
เชิญ	เจิน	เซิน	เชิญ	เชิญ
เด็ก	ละอ่อน	เติ้กน้อย	เติ้ก	เด็ก
พูด	อู้	เว้า	ແຫລງ	พูด
มะละกอ	บะก้วยเต้ด	บักหุ่ง	ลอกอ	มะละกอ
ข้าง	จ้าง	ช่าง	ฉ่าง	ข้าง
สับประรด	บะชะนั้ด	บักนั้ด	หย่านั้ด	สับประรด
อร่อย	ล่ำ	แซ่บ	หรอย	อร่อย
ทำงาน	เยียงงาน	เฮ็ดเวียต	ทำงาน	ทำงาน

ใบงานที่ ๐๗
เลือกคำที่กำหนดเขียนลงในช่อง

คำชี้แจง เลือกคำที่กำหนดไปเขียนลงในช่องโดยแยกตามภาษาไทยถิ่นต่าง ๆ

เบิ่ง	จ้าง	เรื่อน	หลาด	โคมไฟ	
เว้า	มะละกอ	อู้คำเมือง	แหลง	บักหุ่ง	หรอย

ภาษาไทยถิ่นเหนือ

.....

.....

.....

ภาษาไทยถิ่นอีสาน

.....

.....

.....

ภาษาไทยถิ่นใต้

.....

.....

.....

ภาษาไทยมาตรฐาน

.....

.....

.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

นิทาน เรื่อง กิ่งก่าใต้ทอง

กิ่งก่าตัวหนึ่ง อาศัยอยู่ที่ซุ้มประตูอุทยาน (สวน) ของพระมหากษัตริย์ อยู่มาวันหนึ่งพระมหากษัตริย์เสด็จออกไปประพาสอุทยาน ครั้นเสด็จผ่านซุ้มประตู พระองค์ก็ทอดพระเนตรไปเห็นกิ่งก่าคลานลงมาจากซุ้มประตู มาอยู่ที่พื้นดินแล้วผงกหัวคล้ายถวายคำนับ พระองค์จึงตรัสถามอำมาตย์ที่ตามเสด็จว่า

“ท่านอำมาตย์ กิ่งก่าตัวนี้มันทำผงก ๆ หัวอยู่ทำไม”

อำมาตย์จึงกราบทูลว่า “ขอเดชะพระบารมีปกเกล้าปกกระหม่อม เหตุที่กิ่งก่าผงกหัว เพราะมันมีความจงรักภักดีและถวายคำนับพระองค์ พระพุทธเจ้าข้า”

พระมหากษัตริย์ได้ทรงฟังดังนั้นก็พอพระทัย รับสั่งว่า

“เจ้าจงนำทองคำราคาสองไพ่มอบให้แก่เจ้าพนักงานผู้เฝ้าสวน ทุกวัน เพื่อนำไปซื้อเนื้อมาให้กิ่งก่ากิน”

อำมาตย์จึงไปดำเนินการตามที่ทรงมีรับสั่ง อยู่มาวันหนึ่งคนเฝ้าสวน นำทองไปซื้อเนื้อไม่ได้ จึงนำทองคำไปผูกคอกิ่งก่าไว้แทน

พอกิ่งก่าใต้ทองคำราคาสองไพผูกคอ ก็เกิดความเยอหยิ่งถือดีคิดว่าตนนั้น ร่ำรวย แลภพระมหากษัตริย์ก็ทรงชุบเลี้ยง จึงรำพึงในใจว่า

“ต่อไปนี้ เราจะไม่ก้มหัวให้แก่ผู้ใดอีกอย่างเด็ดขาด” คิดแล้วก็วิ่งขึ้นไป ชูคอร้อนอยู่บนซุ้มประตูอุทยานอย่างทะนงตน

วันหนึ่งพอพระมหากษัตริย์เสด็จประพาสอุทยานเหมือนเช่นเคย พอพระองค์เสด็จถึงซุ้มประตูก็ทอดพระเนตรเห็นกิ่งก่าตัวเดิมชูคอร้อนอยู่บนซุ้มประตู เหมือนอวดว่ามีทองคำแขวนคอ ไม่ลงมาอยู่บนพื้นดินแล้วถวายคำนับ

เหมือนอย่างแต่ก่อน พระองค์ทรงแปลกพระทัย สงสัยจึงตรัสถามเจ้าพนักงานผู้เฝ้าอุทยานว่า

“นี่ท่านผู้เฝ้าสวน ช่วยบอกเราหน่อยซิว่าเหตุใดกิ้งก่าตัวนี้จึงไม่ประพฤติเหมือนแต่ก่อน”

เจ้าพนักงานผู้เฝ้าสวนจึงทูลตอบไปว่า

“ขอเดชะพระบารมีปกเกล้าปกกระหม่อม นับตั้งแต่ข้าพระพุทธเจ้าได้นำทองคำไปผูกคอให้มันแล้ว กิ้งก่าตัวนี้ก็ไม่เคยก้มหัวทำคารวะแก่ผู้ใดเลย พระพุทธเจ้าข้า”

พระมหากษัตริย์เมื่อทรงทราบว่า กิ้งก่ามีใจกำเริบหยิ่งยโส เพราะเห็นว่าตนเองมีทองคำผูกคออยู่ก็กริ้ว จึงตรัสสั่งแก่เจ้าพนักงานผู้เฝ้าอุทยานว่า

“ท่านจงไปเอาทองคำที่ผูกคอ กิ้งก่า นั้น ออกเสีย และนับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไปท่านไม่ต้องไปซื้อเนื้อมาให้กิ้งก่ากินอีกเป็นอันขาด”

เป็นอันว่ากิ้งก่าอดได้กินเนื้อที่เคยได้รับพระราชทานแต่บัดนั้น

จากนิทานเรื่องนี้ ทำให้เกิดสำนวนว่า “กิ้งก่าได้ทอง” ขึ้น หมายถึง “ผู้ที่เย่อหยิ่ง เพราะได้ดีหรือมีทรัพย์ขึ้นเล็กน้อย”

บัตรคำ

★★

ท 12/พ.4

กึ่งกำ

อุทยาน

กษัตริย์

พระเนตร

อำมาตย์

ภักดี

เยอหยิ่ง

ทะนง

พระทัย

กำเริบ

ท 12/พ.๔

พระราชทาน

สำนวน

หยิ่งยโส

ประพาส

ผงก

ประพฤติ

ใบงานที่ ๐๘

คำกับความหมาย

คำชี้แจง จับคู่คำกับความหมายให้ถูกต้อง

1. รักดี ก. โวหาร ทำนองพูด ถ้อยคำที่เรียบเรียง

2. กำเริบ ข. ไปต่างถิ่นหรือต่างแดนไปเที่ยว

3. สำนวน ค. รุนแรงขึ้น เหมะเกริม

4. ประพาส ง. ความจงรัก ความเลื่อมใส

5. ทะนง จ. ยกหัวขึ้นน้อยๆ

6. ผงก ฉ. ถือตัว หยิ่งในเกียรติของตัว

7. เย่อหยิ่ง ช. สวาน

8. อุทยาน ซ. ถือตัว อวดดี

9. ประพฤติ ณ. ข้าราชการ ที่ปรึกษา

10. อำมาตย์ ญ. การกระทำหรือปฏิบัติตน

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๐๙
ตอบคำถามจากเรื่องที่ย่าน

คำชี้แจง ตอบคำถามจากนิทานเรื่อง กิ้งก่าได้ทอง

๑. กิ้งก่า จัดเป็นสัตว์ประเภทใด

ตอบ.....
.....

๒. ทำไมกิ้งก่าจึงผงกหัว

ตอบ.....
.....

๓. เพราะเหตุใดกิ้งก่าจึงเยอหยิ่งกับทุกคนที่พบเห็น

ตอบ.....
.....

๔. จากเรื่องแสดงว่ากิ้งก่ามีลักษณะนิสัยอย่างไร

ตอบ.....
.....

๕. ถ้านักเรียนเป็นกิ้งก่าจะประพฤติตัวอย่างกิ้งก่าหรือไม่ เพราะเหตุใด

ตอบ.....
.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

บทร้องเล่น จำใจผลไม้

จำใจ	ผลไม้	แต่งไทย	แต่งกวาง
ขนุน	น้อยหน้า	พุทรา	มังคุด
ละมุด	ลำไย	มะเฟือง	มะไฟ
มะกรูด	มะนาว	มะพร้าว	ส้มโอ
ฟักแฟง	แตงโม	ไชโย	โห้ฮิ้ว

ใบความรู้

การเขียนเรื่องจากภาพ

การเขียนเรื่องจากภาพเป็นการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยนำรายละเอียดจากภาพเป็นพื้นฐานการเขียน มีการสอดแทรกประสบการณ์และจินตนาการให้เป็นเรื่องราวที่น่าสนใจ

แนวทางการเขียนเรื่องจากภาพ

1. พิจารณาคุณภาพแล้วเขียนคำจากภาพที่เห็น จะได้คำเพื่อนำมาเรียบเรียง เป็นประโยค
2. พิจารณาบริบทของภาพว่า เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ใด ประเพณีใด วัฒนธรรมใด เขียนเป็นคำ เพื่อนำมาเรียบเรียงเป็นประโยค
3. นำคำที่เห็น และคำที่เป็นบริบท มาเรียบเรียงเป็นประโยค
4. พิจารณาประโยค เพื่อเรียบเรียงเป็นเรื่องราว
5. ให้ความรู้การใช้คำเชื่อม คำเชื่อมคำ ประโยคเชื่อมประโยค คำสรรพนาม คำแทนคำนาม
6. นำประโยคเรียบเรียงเป็นเรื่องราว แทรกจินตนาการ เชื่อมโยงประสบการณ์
7. อ่านเรื่อง และปรับปรุงเนื้อหา
8. ตั้งชื่อเรื่องที่น่าสนใจ
9. คัดลอกใหม่ด้วยลายมือที่อ่านง่าย

การเขียนเรื่องจากภาพ

เรื่อง เกือบไปแล้ว

แต้ว แจ้ว และแจ้น เป็นเพื่อนรักกันมาก วันหนึ่งเด็กทั้งสาม
ออกความคิดเห็นว่าจะไปเที่ยวสวนสนุกแห่งหนึ่ง และตกลงกันว่าจะไปลงเรือ
เล่นกันที่แก่งน้ำตกในวันเสาร์

เมื่อถึงวันนัด แต้ว แจ้ว และแจ้นมาเจอกันในสวนสนุก เด็กทั้งสาม
ชวนกันไปเช่าเรือเล่นที่น้ำตก แต้ว แจ้ว และแจ้นเล่นกันสนุกมาก

เมื่อนั่งเรือไปเรื่อยๆ แต้ว แจ้ว และแจ้นรู้สึกว่่าน้ำเริ่มแรงขึ้นเรื่อยๆ

“ทำไมน้ำแรงจังนะ” แต้วสงสัย แล้วแต้วก็เห็นน้ำตกอยู่ข้างหน้า
แต้วรีบบอกแจ้ว และแจ้น เด็กทั้งสามคนกลัวมาก พอเรือมาถึงน้ำตก
เรือก็หล่นลงมากับน้ำตก แต้ว แจ้ว และแจ้นคิดว่าจะต้องตายแน่ๆ

“เอ๊ะ! ทำไมพวกเราถึงไม่ตายนะ” เกทั้งสามคนพูดขึ้นพร้อมกัน
แต้ว แจ้ว และแจ้น หันไปดูเห็นน้ำตกมันไม่สูงมากนัก แก่งสูงแค่ 1 เมตร
แต้วพูดว่า

“เกือบไปแล้ว ถ้าสูงกว่านี้พวกเราต้องตายแน่ๆ เลย”

เด็กทั้งสามคนคิดว่าจะไม่มาเล่นอย่างนี้อีกแล้ว

ท 12/ผ.5-10

แต่งประโยคจากคำที่กำหนดให้

คำ	ประโยค
<u>ตัวอย่าง</u>	
ความสุข	เด็ก ๆ เล่นกันอย่างมีความสุข
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. เขียนเรื่องจากภาพโดยนำคำและประโยคมาเรียบเรียงให้เป็นเรื่องราว

.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๑๑
เขียนเรื่องจากภาพ

คำชี้แจง เขียนเรื่องจากภาพต่อ ให้จบเรื่อง

เรื่อง.....

วันเด็กปีนี้ หนูจุกกับหนูแกละชวนเพื่อน ๆ ไปเที่ยวงานที่.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ท 12/ผ.5-12

ใบงานที่ ๑๒
เขียนเรื่องสั้นๆ

คำชี้แจง นำคำที่กำหนดให้ไปเขียนเป็นเรื่องสั้น ๆ พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่อง

ร่ม ร้อน อากาศ น้องพลอย
ของฝาก มะม่วง ฝน คุณยาย ตะกร้า

เรื่อง.....

Handwriting practice lines consisting of ten sets of four horizontal lines each, intended for writing a short story.

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๑๓
เขียนเรื่องจากภาพ

คำชี้แจง เขียนเรื่องจากภาพที่กำหนดให้ พร้อมกับระบายสีให้สวยงาม

.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบทดสอบหลังเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ อ่านคล่องท่องถึน **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒**

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

๑. การละเล่นของเด็กไทยชนิดใดที่เล่นได้คนเดียว

- ก. ม้าก้านกล้วย ข. รีรีข้าวสาร ค. มอญซ่อนผ้า

๒. ใครเป็นคนร้องเพลง ภูงินหาง

- ก. ทุกคน ข. พ่องู ค. แม่งู

๓. ข้อใดไม่ใช่การละเล่นของเด็กไทย

- ก. กาฟักไข่ ข. หมากเก็บ ค. วิ่งแข่ง

๔. “ไปดูช้าง” ถ้าไปภาคอีสานจะพูดว่าอย่างไร

- ก. ไปผ่อ้าง ข. ไปแลฉ้าง ค. ไปเบิ่งช้าง

๕. ภาพนี้ภาษาถิ่นอีสานเรียกว่าอะไร

- ก. ลอกกอ ข. บักหุ้ง ค. บะก้วยเต็ด

๖. ส่วนใดของต้นกล้วยที่ใช้ทำม้าก้านกล้วย

- ก. ปลี ข. ก้านใบ ค. ลำต้น

๗. ข้อใดเป็นภาษาถิ่นใต้ทุกคำ

- ก. ซ้อย เว้า ข. ซี้จู้ ฮัก ค. แหลง ทรอย

ท 12/ผ.5

๘. ข้อใดเป็นภาษาถิ่นเหนือของ “ฉันจะไปตลาด”

ก. เขาจะไปลาด

ข. เขาจะไปกาด

ค. เขาจะไปตลาด

๙. คำภาษาถิ่นว่า “คิดฮอด” มีความหมายว่าอะไร

ก. สนุก

ข. โง่หก

ค. คิดถึง

๑๐. คำว่า “แอ่ว” เป็นคำในภาษาถิ่นภาคใด

ก. ภาษาถิ่นกลาง

ข. ภาษาถิ่นเหนือ

ค. ภาษาถิ่นอีสาน